

ANACAT | Agència de la Natura de Catalunya
Procés de participació per redactar els Estatuts

Document base per al procés participatiu

OCTUBRE 2022

COORDINACIÓ I REDACCIÓ

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural**

**PROCÉS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
PER REDACTAR ELS ESTATUTS
DE L'AGÈNCIA DE LA NATURA DE CATALUNYA**
Document base per al procés participatiu

OCTUBRE 2022

Coordinació

Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural

Coordinació tècnica del procés participatiu

Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social

Redacció del document

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social
Carles Castell

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1. EL PROCÉS DE CREACIÓ DE L'AGÈNCIA I DE REDACCIÓ DELS ESTATUTS	7
1.1. La Llei de creació de l'Agència de la Natura de Catalunya.....	7
1.2. Els passos previstos fins a la constitució de l'Agència	7
1.3. Els principals aspectes que regularan els estatuts	8
1.4. Espais de treball de caire intern	9
2. EL PROCÉS PARTICIPATIU: OBJECTIUS, DESTINATARIS I METODOLOGIA.....	10
2.1. Objectius i límits del procés participatiu.....	10
2.2. Destinataris del procés participatiu.....	10
2.3. Eixos de debat	11
2.4. Sessions previstes.....	11
2.5. Portal Participa: espai informatiu i per rebre propostes.....	12
3. PREVISIONS DE LA LLEI EN CLAU DE GOVERNANÇA	13
3.1. Àmbits on exercir una governança més participativa	13
3.2. Òrgans de govern previstos a la Llei.....	14
3.3. Tipus d'agents que han de participar en la conservació de la natura	14
4. COMISSIÓ SOCIAL	16
4.1. Marc legal.....	16
4.2. Marc conceptual del debat	16
4.3. Qüestions a debatre	17
5. TERRITORIALITZACIÓ DE L'AGÈNCIA.....	18
5.1. Marc legal.....	18
5.2. Marc conceptual del debat	18
5.3. Qüestions a debatre	19
6. ÒRGANS I MECANISMES DE PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS, EMPRESSES I PERSONES	20
6.1. Marc legal.....	20
6.2. Marc conceptual del debat	21
6.3. Qüestions a debatre	21

1. EL PROCÉS DE CREACIÓ DE L'AGÈNCIA I DE REDACCIÓ DELS ESTATUTS

1.1. La Llei de creació de l'Agència de la Natura de Catalunya

El mes de juliol de 2020 es va aprovar la Llei 7/2020 de l'Agència de la Natura de Catalunya.

L'Agència de la Natura de Catalunya (o ANACAT) té per missió la protecció, la planificació, la gestió, la restauració, el millorament i l'estudi del medi natural de Catalunya, tant en l'àmbit continental com en el marí, amb la finalitat de conservar-ne el patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat, i de garantir els serveis ambientals i les externalitats positives dels ecosistemes, amb criteris d'integritat, sostenibilitat, persistència i eficiència.

Segons estableix la Llei, l'Agència de la Natura de Catalunya s'ha de constituir en el moment que es dicti el decret que n'aprovi els estatuts.

L'any 2022 el Govern de la Generalitat de Catalunya ha iniciat el procés de redacció dels estatuts amb l'objectiu que l'ANACAT es constitueixi l'any 2024 (l'aprovació del decret dels estatuts requereix d'uns tràmits administratius previs que s'allarguen un any i mig, aproximadament, tal com s'exposa a l'apartat següent).

1.2. Els passos previstos fins a la constitució de l'Agència

Un cop estigui redactat el text dels estatuts de l'ANACAT, s'han d'elaborar les memòries que justifiquen i valoren la necessitat i oportunitat de la seva aprovació, els seus objectius, el marc normatiu en què s'incardina la proposta normativa i l'avaluació dels diversos impactes de la nova regulació (tant des del punt de vista pressupostari, econòmic i social, com en termes de simplificació administrativa).

Un cop elaborades les memòries, s'inicia la tramitació del text dels estatuts (com a projecte de decret), la qual cosa comporta diverses actuacions: ha de ser objecte dels informes preceptius; s'ha de posar en coneixença de la ciutadania mitjançant la informació pública i ha de ser objecte de tràmit d'audiència i de consulta interdepartamental; es sotmès a revisió jurídica en diferents fases del procediment, i finalment a dictamen de l'alt òrgan consultiu del Govern, la Comissió Jurídica

Assessora, que vetlla per l'adequació a l'ordenament jurídic, tant de la tramitació seguida pel projecte de Decret com del contingut dels Estatuts que aprova. Emès el dictamen i valorades les consideracions que hi conté, resta l'aprovació pel Govern de la Generalitat de la norma i la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat.

Amb la entrada en vigor del Decret que aprova els Estatuts, l'Agència de la Natura de Catalunya quedarà constituïda.

1.3. Els principals aspectes que regularan els estatuts

Els estatuts de l'ANACAT regularan una àmplia diversitat d'aspectes sobre el funcionament d'aquest nou organisme, sempre d'acord amb el que estableix la Llei 7/2020 i altres normes pròpies de les administracions públiques. Tot seguit es mostren els principals aspectes agrupats en sis blocs.

Bloc 1. Desenvolupament dels aspectes jurídics i administratius definits a la llei

- Desenvolupament i concreció dels aspectes jurídics i administratius.
- Normes generals de funcionament intern.
- Objecte i funcions de l'Agència.

Bloc 2. Definició i desplegament dels aspectes competencials i procedimentals

- Definició i desenvolupament de les competències, els actes administratius i altres tasques essencials de l'Agència.

Bloc 3. Òrgans de govern de l'Agència

- El Consell de Direcció.
- La Direcció.
- La Comissió Social
- La Comissió Científica.

Bloc 4. Estructura i territorialització de l'Agència

- Estructura de l'Agència.
- Territorialització/Descentralització de l'Agència.

Bloc 5. Òrgans i mecanismes de coordinació i col·laboració

- Òrgans i mecanismes de coordinació i col·laboració amb altres departaments/unitats de la Generalitat.
- Òrgans i mecanismes de coordinació i col·laboració amb altres administracions (local, estatal, d'altres països).
- Òrgans i mecanismes de participació/cooperació amb empreses, entitats, persones.

Bloc 6. Instruments de desplegament de l'activitat de l'Agència

- El Contracte programa.
- El Pla d'acció biennal.

1.4. Espais de treball de caire intern

El procés de redacció dels estatuts de l'Agència disposa de diversos espais de treball de caire intern que van guiant tota la feina fins a disposar d'una proposta de decret d'estatuts que iniciarà la tramitació habitual. Aquests espais de treball són:

- **Grup Motor:** integrat per responsables polítics de diverses unitats i departaments de la Generalitat i per assessors externs. Enfoca l'objecte de l'Agència i el seu marc de funcionament, i valida els estatuts.
- **Grup de Seguiment:** integrat per personal tècnic de la Generalitat de Catalunya (Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural) i per assessors externs. Defineix conceptes i propostes per al funcionament de l'Agència, que posteriorment debat i valida el Grup Motor. També coordina els processos de participació interna i externa.
- **Assessoria jurídica:** integrat per personal jurídic de la Generalitat de Catalunya. Aporta fonament legal al format dels estatuts i als conceptes tècnics proposats.
- **Participació interna:** oberta al personal de l'Administració que s'integrarà en la futura Agència. Debat i proposa aspectes sobre el funcionament intern i extern de l'Agència.

2. EL PROCÉS PARTICIPATIU: OBJECTIUS, DESTINATARIS I METODOLOGIA

2.1. Objectius i límits del procés participatiu

Dels aspectes que regularan els estatuts de l'Agència, n'hi ha alguns de relacionats amb la governança i el desplegament territorial del nou ens que el Govern de la Generalitat ha considerat útil i necessari debatre mitjançant un procés de participació ciutadana. S'expliquen, amb detall, en l'apartat 2.3 i en la resta d'aquest document.

Els **objectius del procés de participació ciutadana** són:

- Implicar els agents clau en conservació de la natura a Catalunya en el procés de creació de l'Agència i informar-los de tots els passos previstos fins a la seva constitució.
- Recollir i debatre propostes sobre la governança de l'Agència, que es tindran en consideració en els seus estatuts i en d'altres documents estratègics.
- Recollir i debatre propostes sobre la presència i el desplegament territorial de l'Agència, que es tindran en consideració en els seus estatuts i en d'altres documents estratègics.

Aquest procés participatiu no haurà d'abordar els aspectes següents:

- Un debat sobre aspectes ja definits a la Llei 7/2020.
- Altres qüestions i procediments interns propis de l'Administració.
- Un debat sobre greuges de la conservació i gestió del medi natural, sobre la relació món rural-ciutat o sobre les necessitats dels municipis rurals de Catalunya.

Malgrat aquests límits del debat, si alguna persona, entitat o empresa vol fer arribar suggeriments sobre aspectes no previstos en aquest procés participatiu ho poden fer a través de la pàgina web del portal Participa (vegeu apartat 2.5).

2.2. Destinataris del procés participatiu

Els destinataris d'aquest procés participatiu són:

- Diputacions, ajuntaments i altres ens locals.
- Entitats privades sense afany de lucre (naturalistes, conservacionistes, ecologistes, excursionistes, etc.).
- Entitats de custòdia del territori.
- Fundacions.
- Propietaris i arrendataris de terrenys situats al medi natural.
- Sectors econòmics (agrari, forestal, cinegètic, pesquer, turístic i activitats marítimes).
- Empreses de serveis i consultores.
- Centres acadèmics i de recerca.
- Altres persones i entitats interessades en la conservació de la natura.

2.3. Eixos de debat

De tots els aspectes que regularan els estatuts de l'ANACAT, aquells més directament relacionats amb la governança i el desplegament territorial de l'Agència seran els que es debatran durant el procés de participació ciutadana. Són els següents:

- **Comissió Social:** serà un dels tres òrgans col·legiats de govern de l'ANACAT (juntament amb el Consell de Direcció i la Comissió Científica).
- **Territorialització de l'Agència:** com es desplegarà aquest nou organisme en el territori.
- **Òrgans i mecanismes de participació i col·laboració amb entitats, empreses i persones.**

Aquest document exposa les previsions de la Llei en relació amb aquests tres aspectes i les principals qüestions a debatre durant el procés de participació ciutadana.

2.4. Sessions previstes

Aquest procés participatiu es durà a terme mitjançant tres tipus de sessions o tallers:

- **Sessió informativa (1):** per explicar tota la informació relacionada amb el procés de redacció dels estatuts i els objectius i metodologia del procés de participació externa. Serà una única sessió i es farà en línia.
- **Sessions territorials (8):** per recollir propostes de la societat civil i la ciutadania interessada sobre els tres eixos de debat. Les sessions presencials tindran places limitades.
- **Sessions sectorials (2):** per recollir propostes dels ens locals i del món científic sobre aquells aspectes específics relacionats amb aquests col·lectius que preveu la Llei 7/2020.

Calendari del procés participatiu (octubre – desembre de 2022)

1 Sessió informativa (en línia)		26-oct 10:30h
8 Sessions territorials (presencials)		2 Sessions sectorials (en línia)
Terres de l'Ebre 3-nov 17:45h	Catalunya Central 24-nov 17:45h	Món científic 15-des 10:00h
Alt Pirineu 10-nov 17:00h	AMB - Barcelona 28-nov 17:45h	Ens locals 20-des 10:00h
Penedès 15-nov 17:45h	Camp Tarragona 1-des 17:45h	
Lleida 22-nov 17:45h	Girona 13-des 17:45h	Les sessions presencials, amb places limitades.
Aportacions de propostes a través del portal Participa		
Fins al 22-des > https://participa.gencat.cat/processes/agencianatura		

2.5. Portal Participa: espai informatiu i per rebre propostes

El portal Participa disposa d'una pàgina específica dedicada a aquest procés participatiu, accessible a <https://participa.gencat.cat/processes/agencianatura>.

Aquest portal té una **triple funció**:

- Informar sobre el procés participatiu: objectius i destinataris, documents de suport, calendari de sessions, etc.
- Oferir un espai virtual per plantejar propostes: per a totes aquelles persones que no puguin assistir a les sessions previstes i vulguin donar la seva opinió. O per a aquelles persones que hi hagin assistit, però també vulguin ampliar el seu punt de vista.
- Difondre els resultats del procés participatiu: actes de les sessions, document de retorn, etc.

Les propostes que es vagin plantejant a les sessions també es publicaran a l'espai de propostes del propi portal.

3. PREVISIONS DE LA LLEI EN CLAU DE GOVERNANÇA

Segons recull el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans, la **governança** és la “manera de governar fonamentada en la relació equilibrada entre els organismes que dirigeixen políticament un territori, la societat d'aquest territori i les seves organitzacions”.

En un sentit semblant, l'Enciclopèdia Catalana defineix la governança com “la manera de governar que es fonamenta en la interrelació dels organismes encarregats de la direcció política d'un territori i la societat civil, per tal de donar major poder, autoritat i influència a la ciutadania a l'hora de prendre decisions que afecten directament la vida pública. També fa referència al bon govern en societats complexes, globalitzades i interdependents”.

3.1. Àmbits on exercir una governança més participativa

Diu el pròleg de la Llei 7/2020 que “la conservació del patrimoni natural no es troba en mans únicament de la Generalitat”.

I a l'art. 5.2 es diu que “l'Agència s'ha de dotar dels recursos, humans i d'altra naturalesa, necessaris per a desplegar **una governança que fomenti la col·laboració activa amb els actors de cada territori**”.

L'art. 3 de la Llei és el que defineix les funcions que tindrà l'ANACAT. Diverses d'aquestes funcions tenen una relació directa amb la governança del nou ens ja que fan referència a la participació en la conservació de la natura d'agents públics, privats i del tercer sector.

De la interpretació de les funcions assignades a l'ANACAT, se'n pot concloure que els principals àmbits en els quals caldrà exercir la governança haurien de ser:

- **Suport a la presa de decisions (participació) i resolució de conflictes (mediació):** a través dels diversos òrgans de govern que preveu la pròpia Llei. Alguns dels principals àmbits de presa de decisions haurien de ser la formulació i tramitació dels diversos tipus d'instruments de planificació i gestió, o els processos de declaració de nous espais naturals protegits.
- **Cogestió per a la conservació de la natura:** inclou, entre d'altres, les estratègies de cogestió en l'àmbit aquàtic, marítim i forestal, la promoció de la custòdia del territori, la conservació comunitària i la conservació privada, el voluntariat ambiental, o el suport a les accions de conservació portades a terme per diferents agents de la societat civil, inclòs el tercer sector ambiental.

L'art. 3.2 és ben explícit en aquest sentit: “Les funcions de gestió del patrimoni natural i de la biodiversitat s'exerceixen amb la col·laboració dels propietaris i gestors sectorials, dels altres actors que operen al territori i del Consell Català de Cogestió Marítima en l'àmbit que li és propi”.

- **Suport econòmic i financer a la conservació del patrimoni natural:** a través del patrocini, el mecenatge, la inversió social i altres instruments similars.
- **Suport a la recerca, seguiment i avaluació sobre el patrimoni natural i la biodiversitat,** incloent la ciència ciutadana.

3.2. Òrgans de govern previstos a la Llei

La Llei 7/2020 de l'Agència de la Natura de Catalunya preveu tres òrgans col·legiats de govern per a aquest nou ens (a més de la Direcció):

- Consell de Direcció (art. 4.4): serà l'òrgan amb més capacitat de decisió. La pròpia Llei ja en defineix la composició.
- Comissió Social (art. 4.5).
- Comissió Científica (art. 4.6).

Seràn els estatuts els que concretaran la composició i el funcionament dels nous òrgans (si bé la Llei ja en concreta la composició d'algun), però l'art. 4.2 apunta que s'hauran de “regir pels **principis de desconcentració de funcions, participació i proximitat territorial**”.

Un altre aspecte a destacar, previst a la disposició addicional setena de la Llei, és que “per a constituir-se els òrgans que deriven d'aquesta llei, s'ha de complir el que estableix la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, pel que fa a la **paritat mínima**”.

Així mateix, la Llei preveu els anomenats “òrgans descentralitzats de participació i de col·laboració activa en la presa de decisions” (art. 5.2), si bé no en detalla més aspectes.

3.3. Tipus d'agents que han de participar en la conservació de la natura

L'art. 5.1. de la Llei concreta que “l'Agència de la Natura de Catalunya, per a exercir les seves funcions, ha de **promoure la participació**, d'acord amb els seus estatuts i la normativa vigent, de les administracions públiques i les entitats locals, els consorcis, les entitats privades sense afany de lucre i, si es tracta de terrenys de titularitat privada, del propietari, arrendatari o titular d'un dret real que impliqui possessió”.

D'acord amb aquest article i altres de la mateixa Llei 7/2020, la taula següent mostra els tipus d'agents que han de participar en la conservació de la natura agrupats per sectors.

TAULA 1. AGENTS QUE HAN DE PARTICIPAR EN LA CONSERVACIÓ DE LA NATURA SEGONS LA LLEI DE L'AGÈNCIA

SECTOR	AGENTS
Sector públic	<ul style="list-style-type: none"> • Administracions públiques • Diputacions • Ens i entitats locals • Consorcis • Consorcis mixtos entre la Generalitat i els ens locals
Sector privat	<ul style="list-style-type: none"> • Propietat rural • Organitzacions comunals • Propietaris de terrenys de titularitat privada • Arrendataris de terrenys de titularitat privada • Titulars d'un dret real que impliqui possessió en terrenys privats • Sectors econòmics (agrari, forestal, cinegètic, pesquer, turístic i activitats marítimes) • Empreses de serveis i consultores
Tercer sector	<ul style="list-style-type: none"> • Entitats privades sense afany de lucre (naturalistes, conservacionistes, ecologistes, excursionistes) • Entitats de custòdia del territori • Fundacions • Organitzacions de filantropia • Altres entitats del tercer sector ambiental • Diverses formes de voluntariat ciutadà
Recerca	<ul style="list-style-type: none"> • Centres acadèmics i de recerca

Font: pròleg i arts. 3.1.c, 3.1.v, 4.5 i 5.1 de la Llei 7/2020 de l'Agència de la Natura de Catalunya.

4. COMISSIÓ SOCIAL

4.1. Marc legal

Segons l'article 4.5 de la Llei 7/2020, els estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya han de determinar la composició de la **Comissió Social**, que ha de tenir un màxim de trenta membres. S'ha de garantir una representació suficient i representativa del conjunt d'actors, incloent-hi com a mínim representants de la propietat rural, dels sectors agrari, forestal, pesquer, naturalista i conservacionista, ecologista, excursionista i turístic, i de les activitats marítimes.

D'acord amb l'article 4.8, els estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya han de determinar el **mecanisme de relació de la Comissió Social i de la Comissió Científica amb el Consell de Direcció**, a fi de garantir llur participació en la presa de decisions del Consell.

4.2. Marc conceptual del debat

La Llei estableix el nombre màxim de **membres de la Comissió Social** i els sectors que, com a mínim, hi ha d'estar representats. Ara bé, cal decidir, per exemple, quins altres sectors també han de ser-hi representats, o si la Comissió incorpora només representants de sectors o també persones a títol privat, per la seva experiència o mèrits propis.

Val a dir que la major part d'agències europees relacionades amb la conservació de la natura incorporen persones "de prestigi" en alguna de les seves comissions, sovint a les de direcció. Això no és possible en el nostre cas, però les "persones notables" podrien estar presents en la Comissió Social. A les dues agències britàniques es proposen persones a títol individual, entre les quals s'elegeixen els consellers.

Encara en clau de representació, un altre aspecte a debatre pot ser si les entitats representades són sempre les mateixes per a cada sector o pot haver-hi una rotació entre ells, dins de cada sector (en el cas del Consell de Direcció, per exemple, s'ha demanat que hi hagi rotació).

Les **funcions** de les comissions socials acostumen a ser de caràcter consultiu, deixant les decisions executives i vinculants al Consell de Direcció. Normalment se'ls informa dels plans, projectes i activitat de l'Agència, sobre la qual es posicionen de manera individual els membres, o la comissió en conjunt. També se'ls ha de presentar els programes anuals (o biennals), els pressupostos, les memòries, etc., sobre els quals poden proposar esmenes que, en tot cas, hauran de ser aprovades pels òrgans

decisoris. Poden sol·licitar informació específica sobre qüestions d'interès i realitzar informes (a petició d'altres òrgans o per iniciativa pròpia). En general, els informes i posicionaments no són vinculants i tenen un pes sobretot "moral", que fa que es tinguin molt en compte en la presa de decisions.

Aquestes qüestions de les funcions i de la vinculació de les decisions marcaran els mecanismes de relació de la Comissió Social amb la resta d'òrgans de l'Agència.

4.3. Qüestions a debatre

Tot seguit es plantegen les preguntes clau a debatre:

- Què n'espereu de la Comissió Social?
- Com s'hauria d'articular la representació sectorial?
- Quin **grau de vinculació** haurien de tenir les decisions de la Comissió? Serà una Comissió estrictament consultiva, o per a algun tipus de temàtica podria emetre decisions vinculants?
- A través de quins mecanismes la Comissió Social hauria de **treballar conjuntament** amb la resta d'òrgans de l'Agència (Consell de Direcció i Comissió Científica)?

5. TERRITORIALITZACIÓ DE L'AGÈNCIA

5.1. Marc legal

La Llei estableix en el seu article 4.2 que els estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya han de determinar i regular les funcions dels òrgans de govern, el funcionament del Consell de Direcció, i l'estructura orgànica interna i el règim de funcionament de l'Agència, els quals s'han de regir pels **principis de desconcentració de funcions, participació i proximitat territorial**.

L'article 5.2 de la Llei estableix que els estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya han d'establir la creació d'òrgans descentralitzats de participació i de col·laboració activa en la presa de decisions de la societat civil i el conjunt d'actors del territori **en els diversos àmbits en què s'estructura territorialment l'Agència**.

Un darrer apunt en clau territorial és el que preveu la disposició final primera, on s'indica que “en l'**àmbit territorial d'Aran**, el Consell General d'Aran exerceix les funcions de l'Agència de la Natura de Catalunya que corresponen a competències transferides pel Govern de la Generalitat al Consell. **L'Agència i el Consell han d'establir acords, protocols i sistemes de treball per a la coordinació i col·laboració mútua** en projectes que afectin les dues parts”.

5.2. Marc conceptual del debat

Un primer element de debat són les **seus principals** de la futura Agència. Només una, o més d'una? I quina hauria de ser la seva ubicació? Les principals agències europees tenen una seu central (normalment allunyada de la capital), o més d'una i una xarxa d'oficines territorialitzades.

I quins haurien de ser els **àmbits territorials de descentralització**? Vegueries, comarques, regions amb algun sentit relacionat amb la conservació?. A Europa trobem exemples diversos, però hi ha xarxes d'oficines molt vinculades a àmbits naturals i properes a les persones del món rural (NatureScot, Natural England).

La **relació entre les oficines territorials i els àmbits tècnics** també pot ser objecte de debat: totes les oficines tenen expertesa en totes les temàtiques o bé n'hi ha d'especialitzades? Natural England, per exemple, té repartits els comandaments de les àrees específiques en diverses seus (no estan junts a la seu central), fet que dona una certa especialització a les oficines.

La **flexibilitat de la descentralització** també permetria la possible existència d'oficines "virtuals", no ubicades en cap indret concret. Aquestes oficines virtuals tindrien equips que es mourien pel territori en funció de les necessitats. NatureScot sembla l'organització més flexible, amb moltes oficines fins i tot en els llocs més remots (sovint dins d'espais naturals), amb una estructura dinàmica adaptada als objectius i força mobilitat de les persones i ajustament de les funcions.

La territorialització també demana reflexionar sobre els **procediments** que es podrien establir **per acostar les oficines** als ens locals i vincular-les a les iniciatives privades, teixit social, entitats territorials, etc.

A escala territorial, un altre element clau són els ENPE (Espais Naturals de Protecció Especial) i els òrgans de gestió associats. En aquest sentit, com s'hi vincularia l'Agència?

I també en clau territorial, podrien crear-se **oficines conjuntes amb altres polítiques sectorials de la Generalitat**, amb notable presència al territori (per exemple, agricultura)?

5.3. Qüestions a debatre

Tot seguit es plantegen les preguntes clau a debatre:

- Quins **àmbits geogràfics** (vegueries, regions amb algun sentit relacionat amb la conservació, etc.) s'haurien d'utilitzar per estructurar l'Agència i aconseguir un model administratiu àgil i una presència útil i eficaç arreu del territori?
- Quins **serveis** haurien d'oferir les **oficines territorials de l'Agència**? Cada oficina territorial hauria d'oferir els mateixos serveis, o podria haver-hi oficines especialitzades en temàtiques concretes?
- Quina **relació** haurien de tenir les oficines territorials de l'Agència **amb altres organismes presents al territori** com ara ajuntaments, consells comarcals o delegacions territorials d'altres organismes de la Generalitat de Catalunya?
- Quins **canals i mecanismes no presencials** hauria d'oferir l'Agència?

6. ÒRGANS I MECANISMES DE PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB ENTITATS, EMPRESES I PERSONES

6.1. Marc legal

Segons l'art. 5.1, l'Agència de la Natura de Catalunya, per a exercir les seves funcions, ha de promoure la participació, d'acord amb els seus estatuts i la normativa vigent, de les administracions públiques i les entitats locals, els consorcis, les entitats privades sense afany de lucre i, si es tracta de terrenys de titularitat privada, del propietari, arrendatari o titular d'un dret real que impliqui possessió.

D'acord amb l'art. 5.2, els estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya han d'establir la creació d'**òrgans descentralitzats de participació i de col·laboració activa en la presa de decisions** de la societat civil i el conjunt d'actors del territori en els diversos àmbits en què s'estructura territorialment l'Agència.

Entre les **funcions de l'Agència** establertes a l'article 3 de la Llei que preveuen la col·laboració amb empreses, entitats i persones, es troben:

- c) Impulsar les accions de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat portades a terme per les **entitats sense ànim de lucre, els ens locals, les organitzacions comunals, les empreses, els propietaris de finques rústiques i el sector agrari, cinegètic i forestal, i la cogestió en l'àmbit marítim i pesquer**, en les matèries que siguin de la seva competència, i donar-hi suport, i també promoure la **custòdia del territori, la conservació comunitària i la conservació privada**.
- f) Exercir les funcions d'autoritat ambiental de la xarxa Natura 2000 i gestionar els hàbitats i les espècies que en formen part amb la finalitat de mantenir-los o restablir-los a un estat de conservació favorable, i també aplicar una gestió adaptativa, quan escaigui, amb **fórmules de governança compartida, comunitària i privada**.
- v) Facilitar la **participació de la ciutadania, els sectors econòmics, les organitzacions de filantropia i altres organitzacions en la conservació del patrimoni natural**, incloent-hi el foment del patrocini, del mecenatge, de la inversió social i altres formes de suport econòmic i financer.

6.2. Marc conceptual del debat

Totes les agències europees tenen mecanismes i procediments de col·laboració amb els agents socials. Natural England i NatureScot són les que treballen més estretament amb la propietat, les entitats i el teixit social. Tenen convenis i línies de subvenció potents i específiques. S'incentiva notablement la conservació privada, en les seves diverses fórmules.

A Catalunya està funcionant molt bé la taula de cogestió marítima com a espai de col·laboració públic-privada. Aquest figura potser es podria ampliar a altres àmbits, sectorials o territorials. Hi ha pendent la creació de la taula de sostenibilitat agroramadera, i se'n podrien proposar altres (forestal? urbana?).

D'altra banda, existeixen diverses línies de subvenció/ajuts a empreses i entitats per a la conservació de la natura, però potser caldria introduir-hi modificacions per fer-les més eficients. En aquest sentit, existeixen models diversos de convocatòries (subhastes, criteris vinculats a resultats, etc.).

Els acords de custòdia del territori, promoguts per entitats sense ànim de lucre i també per entitats locals, són un altre instrument potent de col·laboració públic-privada. Com es podrien seguir impulsant?

I més enllà d'això, com incentivar la conservació privada (fiscalitat, ajuts, mecenatge...)?

I quines altres eines de suport a la comunicació, la sensibilització i el voluntariat servien per fomentar i enfortir la col·laboració amb els agents socials, la ciutadania i la propietat privada?

6.3. Qüestions a debatre

Tot seguit es plantegen les preguntes clau a debatre:

- De quina manera i amb quins instruments **l'Agència hauria de donar impuls i suport a les persones, les entitats i les empreses per fomentar i enfortir la seva implicació en la conservació del patrimoni natural?**
- La Llei preveu crear **òrgans descentralitzats i de col·laboració activa en la presa de decisions**, uns òrgans estables de participació formats per representants de la societat civil. **Com haurien de ser aquests òrgans** de participació social previstos a la Llei? Com aquests nous òrgans poden fer arribar (de manera eficaç) les necessitats dels agents de cada territori als òrgans de govern de l'ANACAT?
- **En quins àmbits d'acció de l'Agència aquests nous òrgans de participació podrien col·laborar o exercir influència?** Les decisions d'aquests òrgans serien vinculants o consultives?